

Jødernes kommende Messias og Jesu genkomst

Nogle tilhængere af Habad-bevægelsen, den chassidiske jødiske bevægelse, finder, at den aldrende Menachem Mendel Schneersohn har de kvaliteter, som Messias skal have. Selv har han ikke direkte hævdet, at han er Messias. Hvordan ser vi som kristne på et sådant fænomen?

...

At der er nogle jøder i dag, der mener, at den nu over 90-årige Menachem Mendel Schneersohn kunne være en mulig Messias-kandidat, er der givetvis mange, der vil ryste på hovedet af. Ikke kun kristne, men også jøder. Hovedrysten og latterliggørelse er imidlertid aldrig den rigtige måde at reagere på over for mennesker, der har en oprigtig tro. I stedet for at latterliggøre giver de aktuelle forhåbninger om Messias' snarlige komme – sådan som de på forskellig måde kommer til udtryk gennem den jødiske Habad-bevægelse – os imidlertid lejlighed til at vise, hvor stor forskellen er mellem jødernes forventning til deres kommende Messias og vi kristnes forventning til Jesu andet komme. Det vi plejer at kalde Jesu genkomst.

Engang i Jerusalem

Da jeg var præst i Jerusalem for Den danske Israelsmission, kobledede jeg mig undertiden på nogle foredrag, som blev arrangeret for danske turistgrupper. Jeg husker i den forbindelse et foredrag med en danskaltende jøde. Han kom

også ind på forskellen mellem jødedom og kristendom samt spørgsmålet om, hvorfor jøder ikke mente, at Jesus var Messias. I denne forbindelse sagde han noget i denne retning: »Gad vide, om det ikke bliver sådan, at når Messias kommer, vil både vi jøder og I kristne anerkende ham – og I vil se ham som den genkomne Jesus«. Jeg husker, at der var nogle i denne turistgruppe af kristne danskere, der tog imod denne tanke med begejstring.

Den anerkendte jødiske forsker, David Flusser, som har skrevet utallige artikler og mange bøger om Jesus og kristne emner, har ved en lejlighed endog sagt: »Jeg tror ikke, at mange jøder har noget imod, hvis Messias, når han kommer, er jøden Jesus.

Både det, den jødiske foredragsholder siger på sin måde, og Flusser siger på en anden måde, lyder i nogle kristnes ører som sød musik, selv om det ikke er helt let præcist at sige, hvad de mener. Men spørgsmålet er, om de ikke begge springer over nogle mellemregninger eller i hvert fald får sagt tingene på en måde, som kristne ikke helt kan gennemskue. Kristne, der stadig ville lytte til, hvad Det Nye Testamente har at sige om den sag, vil i det mindste føle behovet for at præcisere, hvad der egentligt menes.

Kan den jødiske forventning forenes med den forventning, som Det Nye Testamente beskriver?

Når jødedommens Messias kommer

I denne sammenhæng kan vi se bort fra, at der er mange jøder, der har opgivet tanken om, at der skulle komme en Messias. Selv blandt religiøse jøder, fx i reformjødedommen, har man opgivet tanken om en kommende personlig Messias. I stedet taler man om et messiansk rige. Blandt kristne er der desværre også en del, der har opgivet tanken om, at Jesus skulle komme igen. Men lad det nu ligge her.

I den ortodokse jødedom har man bevaret tanken om den kommende

Messias. Hvordan er da den jødiske forestilling om denne Messias? I et jødisk skrift, der advarer imod kristendommen, siges det udtrykkeligt, »at jødedommen aldrig har forstået, at Messias skulle være noget andet og mere end et menneskeligt væsen, som er udvalgt af Gud til at bringe fredens og kærlighedens tidsalder, som er forjættede af Israels profeter.«

Det er nogenlunde dækkende for, hvordan den traditionelle jødiske Messias-opfattelse er. Messias er et »menneske af mennesker«, for nu at citere en jødisk opfattelse, der allerede er gengivet i det andet århundrede. Denne grundtanke betyder, at ifølge jødisk opfattelse kommer Messias ikke fra himlen som et overnaturligt væsen. Som et »menneske af mennesker« træder han frem, udvælges af Gud, har en speciel opgave, nemlig at bringe fred, men stadigvæk er han et menneske, kommer ikke fra himlen som et overnaturligt væsen. På den baggrund bliver det mere forståeligt, at nogle jødiske grupperinger – hvis rygterne taler sandt – kan lave underskriftsindsamlinger for en nulevende jøde i den henseende at gøre ham til Messias. Og ud fra samme grundtanke bliver det ikke en latterlig tanke, at fx rabbi Menachem Mendel Schneersohn kunne være et muligt emne som jødernes Messias.

Da jødernes Messias kom

De første, der tog imod Jesus som Messias, var jøder, men det jødiske folk som helhed afviste, at Jesus skulle være deres Messias. Ifølge Det Nye Testamente er der ingen vaklen i gelederne, hvad angår spørgsmålet om, at Jesus var et menneske. Men samtidig taler Det Nye Testamente om, at Jesus blev undfanget ved Helligånden og født af jomfru Maria. Jesu guddommelighed – og det, at han på et og samme tidspunkt er Gud og menneske – er ingen let sag for tanken at begribe. Her er det imidlertid tilstrækkeligt at understrege, at spørgsmålet om Jesu guddommelighed ikke er en kristen opfindelse, som vi hednin-

I Jerusalems gader og andre steder kunne man i december måned 1992 se billedet af en hilsende Schneersohn. På plakaterne stod: "Velkommen kong Messias".

gekristne har fundet på. I den senere dogmedannelse har hedningekristne teologer forsøgt at trænge ind i inkarnationens mysterium og sat ord på dette mysterium, også ord, der ikke findes i Det Nye Testamente. Men grundtanken, at Messias Jesus var – og er – guddommelig, har vi fra de jødiske apostle. Dette kan fastholdes og ændres ikke ved, at man fra jødisk side hævder, at denne tanke er ujødisk.

Det er den samme Jesus, der ifølge Det Nye Testamente, skal komme igen. Men måden, han skal komme på ved sin genkomst, er anderledes end ved sit først komme.

Netop dette punkt er afgørende, når man beskæftiger sig med forholdet mellem jødedommens tro på den kommende Messias og vores tro på, at Messias Jesus kommer igen.

Holder man sig til Det Nye Testamente, er det en absurd tanke at forsøge på at forene disse tanker.

Når Messias Jesus kommer anden gang

Da Messias Jesus kom første gang, kom han i svaghed. Ved sit andet komme, kommer han i kraft og megen herlighed, lader sig ikke føde i svaghed, men kommer på himlens skyer.

I denne sammenhæng er der en vigtig tanke, som bagatelliseres, hvis man vil forsøge at forene jødernes forventning om Messias med den forventning, som Det Nye Testamente beskriver. Forfatteren til Hebræerbrevet siger det klart. Efter at han i kapitel 9 har talt om én-gang-for-alle-karakteren af Jesu soningsdød, siger Hebræerbrevet forfatter: »Og ligesom det er menneskenes lod at dø én gang og derefter dømmes, sådan er Kristus ofret én gang for at bære manges synder og vil anden gang komme til syne, ikke for syndens skyld, men for at frelse dem, som venter på ham« (Hebr 9,27-28).

Der er mange ting og detaljer i forbindelse med Jesu genkomst, som vi kunne ønske at have klarhed over. Kristne kan også have forskellige meninger herom, uden de af den grund behøver at forkætre hinanden.

Et par forhold burde man dog kunne blive enige om, hvis man vil holde sig til Det Nye Testamente.

For det første at ved Jesu komme, skal han ikke én gang til sone synd ved at dø. Det er gjort én gang for alle.

For det andet, at han kommer til frelse for dem, der venter ham og har sat deres lid til ham. Det er jo den samme Jesus, som fór til himlen, der skal komme igen. Det er den korsfæstede og opstandne Jesus, de troende venter.

For det tredje, at netop fordi det er Jesu genkomst, vi venter på, kan der overhovedet ikke blive tale om, at man leder efter en person her på jorden, som kunne være egnet til at være Messias – uanset hvilke kvaliteter en sådan person måtte have.

I Det Nye Testamente er der mange lignelser, hvis tema er at være rede. Disse lignelser blev først fortalt til jøder. Når vi i dag lader os involvere i mission til jøder, er det for at minde dem om dette.

Det er kun den, der er rede og venter på den korsfæstede og opstandne Jesu andet komme, som loves frelse. Det gælder også Israels folk.

Derfor er Israelmission så nødvendig. Og derfor er der en markant forskel mellem jødernes forventning om Messias og vor. At »vor« forventning i sin oprindelse ikke er spor mindre jødisk af den grund, kan lige nævnes. Problemet er ikke, at man skal vælge et syn, der er jødisk og et andet syn, der er ujødisk. Problemet er, om Jesus af Nazaret var – og er – Messias. Hvis han er det – og det er han efter de jødiske apostles udsagn i Det Nye Testamente – får det afgørende betydning for ens syn på hans andet komme.

Kaldet til at være rede gælde i øvrigt også os.

Teol.dr. Kai Kjær-Hansen, Lystrup